

ВИСТУП

НОВОХАЦЬКОГО ВОЛОДИМИРА ДМИТРОВИЧА

в рамках

Круглого столу «75 РОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ МИРУ: УРОКИ ІСТОРІЇ ТА ВИКЛИКИ МИРУ В ХХІ СТОЛІТТІ»

Член Президії Української Ради Миру,
заступник Голови – директор УРМ,

кандидат політичних наук,
Посол Миру,
ветеран миротворчого руху

Тема:

ЛЕОНІД КРАВЧУК І УКРАЇНСЬКА РАДА МИРУ: МОРАЛЬНИЙ ВИМІР ЛІДЕРСТВА

Вельмишановний Михайле Захаровичу!

Вельмишановні учасники урочистого засідання!

У цей день ми відзначаємо історичну подію — 75-річчя Української Ради Миру. Для кожного, хто пов'язав із нею свою долю, це не лише ювілейна дата. Це нагода осмислити шлях, пройдений організацією, віддати шану людям, які своєю працею, авторитетом і моральною відповідальністю формували її історію та визначали місію цієї поважної громадської інституції.

Сімдесят п'ять років — це історія кількох поколінь. За цей час змінювалися держави, суспільні устрої, міжнародні відносини, але незмінним залишалося головне — прагнення людей жити в мирі та злагоді, утверджувати гуманістичні цінності, культуру миру, взаємної поваги, діалогу й співпраці.

Протягом усієї своєї історії Рада Миру, попри історичні зміни, різні етапи розвитку та зміну організаційних форм, працювала в інтересах громадян, зміцнення суспільної злагоди, розвитку міжнародних гуманітарних зв'язків і громадянського суспільства. Змінюючись разом із державою, вона невідступно залишалася вірною своєму головному покликанню — служити людині, суспільству й Україні.

Сьогодні ми сприймаємо історію Української Ради Миру як єдину безперервну традицію. Кожен її етап мав свої особливості й відповідав викликам свого часу. Саме тому ми з вдячністю згадуємо тих, хто в різні роки очолював Український комітет захисту миру а згодом Українську Раду Миру та стояв у витоків цієї миротворчої організації.

Серед них — академік Микола Семененко, академік Василь Комісаренко, видатний письменник і громадський діяч Олесь Гончар, академіки, Президент Академії наук Української УРСР Олександр Палладін, Президент НАН України Борис Патон, відомі письменники Леонід Первомайський, Натан Рибак, поет-академік Максим Рильський, Павло Тичина, видатна акторка Наталія Ужвій та інші знані діячі України. Вони були різними за професією й життєвим досвідом, але їх об'єднувало почуття високої відповідальності перед суспільством. Саме вони заклали етичні традиції організації, які й сьогодні залишаються її найбільшою цінністю.

Відновлення незалежності України стало новим історичним етапом і для нашої організації. Постало відповідальне завдання — зберегти найкращі надбання минулого та водночас утвердитися як сучасна незалежна інституція громадянського суспільства.

У цей переломний період був потрібний лідер, здатний поєднати державницьке мислення, міжнародний авторитет, політичну мудрість, глибокий гуманізм і беззаперечний моральний авторитет.

Саме тому у 1997 році Українська Рада Миру звернулася до Першого Президента незалежної України Леоніда Макаровича Кравчука з проханням її очолити.

Це було не просте рішення. Це був стратегічний вибір, який визначив подальший розвиток Української Ради Миру на чверть століття.

Особистий авторитет Леоніда Макаровича був спрямований не на власне утвердження, а на зміцнення самої інституції, її суспільної довіри, міжнародного авторитету та громадського впливу.

Як Перший Президент незалежної України і один із творців української державності він користувався великою повагою як в Україні, так і далеко за її межами.

Проте найціннішим був не лише його політичний досвід. Леонід Макарович приніс до Ради Миру особливу культуру діалогу, повагу до людини, відповідальність державного діяча та глибоке переконання, що мир — це насамперед ціннісна категорія.

Для нього мир ніколи не означав лише відсутність війни. Він ґрунтувався на правді, справедливості, свободі, взаємній довірі, відповідальності перед суспільством і повазі до людської гідності.

Мир був не проявом слабкості, а свідченням політичної мудрості, сили духу та відповідальності перед власним народом.

Леонід Кравчук добре розумів, що молода держава перебуває в зоні підвищеної історичної відповідальності. Мир для України означав не пасивність і не нейтралітет за будь-яку ціну, а здатність приймати складні рішення, зберігаючи гідність і суверенітет. Це не відмова від національних інтересів, а шлях їх цивілізованого захисту.

Таке розуміння миру стало ціннісною основою діяльності Української Ради Миру. Воно визначило її моральні орієнтири, розвиток громадської дипломатії, міжнародного діалогу та утвердження України як відповідального учасника світової спільноти.

Саме ці принципи стали фундаментом нового етапу розвитку Української Ради Миру, нерозривно пов'язаного з ім'ям Леоніда Макаровича Кравчука.

Протягом двадцяти п'яти років — з 1997 по 2022 рік — Леонід Макарович Кравчук очолював Українську Раду Миру. Саме в цей період вона набула нової якості, значно зміцнила свій авторитет в Україні та за її межами, утвердилася як впливова інституція громадянського суспільства і важливий учасник громадської дипломатії. Під його керівництвом Рада Миру не лише продовжила свою багаторічну діяльність. Вона набула власної української ідентичності, зберігши історичну спадкоємність і водночас остаточно утвердившись як сучасна незалежна громадська організація демократичної України, перетворившись зі структури, що несла спадщину радянської доби, на осередок, який послідовно відстоює національні інтереси України, спираючись на принципи демократії, гуманізму, свободи й міжнародного партнерства.

Ця трансформація вимагала стратегічного бачення, політичної мудрості та особистої відповідальності. Потрібно було зберегти міжнародні контакти, водночас наповнивши їх новим змістом, оновити засади діяльності, систему партнерства та утвердити Раду Миру як незалежний голос українського громадянського суспільства.

Леонід Макарович був переконаний, що Українська Рада Миру має бути суб'єктом громадянського суспільства, самостійною громадською інституцією — незалежною від державних структур, але водночас надійним партнером держави у формуванні миротворчої політики, морального простору суспільного діалогу, розвитку громадської дипломатії та зміцненні міжнародного авторитету України у світі.

Саме державницький масштаб особистості Леоніда Макаровича Кравчука зробив можливою саме таку глибоку трансформацію організації, зі збереженням її історичної спадкоємності та відкриттям нового етапу розвитку.

Ці досягнення мали цілком конкретний вимір.

У період головування Леоніда Макаровича Українська Рада Миру значно активізувала міжнародну діяльність, розширила співпрацю з авторитетними миротворчими й громадськими організаціями світу, послідовно представляла Україну на міжнародних форумах, конференціях і гуманітарних проєктах. Її голос дедалі впевненіше звучав у міжнародному миротворчому русі, а сама організація утвердилася як один із найавторитетніших суб'єктів громадської дипломатії України.

Проте найважливішим здобутком цього періоду стало не лише організаційне зміцнення. Остаточно сформувався високий духовний авторитет Української Ради Миру, заснований на послідовності, відповідальності, відкритості до діалогу.

Ті, кому пощастило працювати поруч із Леонідом Макаровичем, пам'ятають його як людину високої культури, мудрості й виняткової поваги до співрозмовника. Він умів уважно слухати, не поспішав із категоричними висновками, прагнув не протистояння, а взаєморозуміння. Він не нав'язував свою думку авторитетом, а переконував силою аргументів, не роз'єднував, а об'єднував людей.

Такі людські якості визначали і його стиль керівництва Українською Радою Миру. Вони створювали атмосферу довіри, взаємної поваги та відповідальності, без яких неможливі ні громадське служіння, ні справжня миротворча діяльність.

Озираючись на цей двадцятип'ятирічний період, можна впевнено сказати, що Українська Рада Миру стала не лише авторитетною громадською організацією, а й моральним авторитетом українського громадянського суспільства, важливим учасником міжнародного діалогу та народної дипломатії.

Саме духовна спадщина Леоніда Кравчука — його державницьке мислення, гуманізм, культура діалогу, відповідальність перед суспільством і вірність принципам миру — стала одним із найцінніших надбань Української Ради Миру.

Відзначаючи 75-річчя організації, ми усвідомлюємо, що сьогодні вшановуємо не лише історію Ради Миру, а й школу морального лідерства, яку уособлювали її керівники, які формували й зміцнювали гуманістичний авторитет організації.

Нині Українську Раду Миру очолює академік НАН України Михайло Згуровський - видатний український учений, який має значне міжнародне визнання, гідно продовжує традиції своїх попередників, зміцнюючи авторитет організації в Україні та на міжнародній арені.

Відповідальність за продовження цих традицій сьогодні покладається й на нас. Від нашої вірності принципам гуманізму, миру, справедливості та служіння Україні залежить майбутнє Української Ради Миру, її суспільний авторитет і значення для наступних поколінь.

Змінюються покоління, змінюються історичні обставини, але незмінними залишаються цінності, на яких стоїть Українська Рада Миру: людська гідність, свобода, справедливість, відповідальність і мир.

Саме ці цінності є найдорожчою спадщиною наших попередників, моральним дороговказом для сучасників і заповітом для майбутніх поколінь. У цьому — справжній моральний вимір лідерства Леоніда Макаровича Кравчука. У цьому — сила й історична місія Української Ради Миру.

Дякую за увагу.
Слава Україні!

